

Nr 27.

Ankom till riksdagens kansli den 24 april 1942 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till undersökningar rörande vissa möjligheter att framställa äggvitehaltiga fodermedel.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 6 mars 1942 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 164, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 å driftbudgeten under nionde huvudtiteln till Undersökningar rörande vissa möjligheter att framställa äggvitehaltiga fodermedel anvisa ett reservationsanslag av 12,400 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas nedan, hänvisa till propositionen.

I proposition nr 114 till 1941 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t efter framställning den 30 november 1940 från ingenjörsvetenskapsakademien, att riksdagen måtte till undersökningar rörande vissa möjligheter att framställa äggvitehaltiga fodermedel å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 å driftbudgeten under nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 11,600 kronor. Enligt skrivelse nr 143 biföll riksdagen Kungl. Maj:ts förenämnda förslag.

I skrivelse den 10 februari 1942 har ingenjörsvetenskapsakademien hemställt om medelsanvisning för fortsatta undersökningar i ämnet. Vid framställningen fanns fogad en den 12 januari 1942 dagtecknad skrivelse från en av forskningens beredskapsorganisation tillsatt kommitté för studium av vissa möjligheter att framställa foderäggvita.

I berörda skrivelse har *kommittén* framlagt förslag till fortsatta arbeten angående några mikrobiella äggvitesynteser ur luftkväve och antingen polymära kolhydrater som cellulosa eller enkla sockerarter som glykos, xylos med flera. Kommittén har vidare uppgjort en kostnadsplan för arbetets bedrivande under sex månader.

Ingenjörsvetenskapsakademien har i sin nu gjorda framställning, under framhållande att starka skäl syntes tala för ett fortsättande av undersökningarna i enlighet med kommitténs förslag, hemställt, att ett anslag av 12,400 kronor ställdes till akademiens förfogande för undersökningsarbetenas fortsättande under sex månader enligt följande plan:

För studiet av mikrobiell fixering av kväve ur luft:

Avlöningar m. m. kronor 7,200

För studiet av mikrobiell fettsyntes:

Avlöningar » 1,500

Apparater och kemikalier » 500

För bilansstudier:

Apparater » 2,000

Assistentarvode » 1,200

Summa kronor 12,400.

Statens livsmedelskommission har i remissutlåtande tillstyrkt den föreliggande framställningen.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Av vad i ärendet anförts synes framgå, att de igångsatta undersökningarna rörande möjligheterna att framställa äggvitiehaltiga fodermedel, till vilkas bedrivande 1941 års riksdag anvisade ett belopp av 11,600 kronor, kunna bliva av betydelse för vårt lands fodermedelsförsörjning. För fullföljandet av undersökningarna erfordras emellertid ytterligare medel. Det av ingenjörsvetenskapsakademien begärda anslagsbeloppet, 12,400 kronor, vill jag tillstyrka. Med hänsyn till vikten av att arbetet bedrivs med största skyndsamt synas medel för ändamålet böra äskas å tilläggsstat för löpande budgetår. Anslaget torde såsom vid tidigare anvisning av medel för enahanda ändamål böra benämnas Undersökningar rörande vissa möjligheter att framställa äggvitiehaltiga fodermedel och givas karaktär av reservationsanslag.»

Med hänsyn till att de undersökningar på förevarande område, som med stöd av statsmedel igångsatts av ingenjörsvetenskapsakademien, kunna lämna för vårt lands foderförsörjning betydelsefulla resultat, vill utskottet i likhet med departementschefen tillstyrka, att ytterligare medel anvisas för skyndsamt fullföljande av dessa undersökningar. Utskottet biträder i enlighet härmed framställningen om att anslag för ändamålet må anvisas på tilläggsstat för innevarande budgetår. Det härför beräknade beloppet föranleder ingen utskottets erinran. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 å driftbudgeten under nionde huvudtiteln till *Undersökningar rörande vissa möjligheter att framställa äggvitiehaltiga fodermedel* anvisa ett *reservationsanslag* av 12,400 kronor.

Stockholm den 24 april 1942.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 25.